

C144 – LEE20

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2006-2007

22 maart 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUUR, LANDBOUW, VISSERIJ EN
PLATTELANDSBELEID EN RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Agnes Bruyninckx tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het opstarten van de beschermingsprocedure voor het kunstwerk van Toyo Ito in Brugge, in het licht van de plannen van de Vlaamse Bouwmeester

Vraag om uitleg van de heer André Van Nieuwkerke tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het voorlopige beschermingsbesluit voor het kunstwerk van Toyo Ito op de Burg in Brugge

1

Vraag om uitleg van mevrouw Stern Demeulenaere tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de noodzaak om het functiewijzigingsbesluit van 28 november 2003 aan te passen aan de opgetrokken capaciteit voor plattelandstoerisme

8

Waarnemend voorzitter: de heer Erik Matthijs

Vraag om uitleg van mevrouw Agnes Bruyninckx tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het opstarten van de beschermingsprocedure voor het kunstwerk van Toyo Ito in Brugge, in het licht van de plannen van de Vlaamse Bouwmeester

Vraag om uitleg van de heer André Van Nieuwkerke tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het voorlopige beschermingsbesluit voor het kunstwerk van Toyo Ito op de Burg in Brugge

De voorzitter: Mevrouw Bruyninckx heeft het woord.

Mevrouw Agnes Bruyninckx: Mijnheer de minister, op maandag 5 maart 2007 bracht u de beschermingsprocedure op gang voor het paviljoen van de Japanse architect Toyo Ito, dat naar aanleiding van Brugge 2002 in het historische stadscentrum van Brugge op de Burg werd geplaatst. De motivatie was de “artistieke, historische en sociaalhistorische waarde” van het kunstwerk. Dit kunstwerk kostte destijds 1 miljoen euro en wilde door zijn uitdagende aanwezigheid in het historische stadscentrum van Brugge, vlak tegenover het historisch zeer gerenommeerde stadhuis, controversie uitlokken rond de eigentijdse ambities van Brugge.

Volgens de Vlaamse Bouwmeester is de verdienste van het paviljoen dat het de perceptie van de Burg veranderd heeft, maar de echte kwaliteit ligt voor hem in het tijdelijke en het efemere karakter. Met andere woorden zou, volgens de Vlaamse Bouwmeester, niet het bouwwerk zelf belangrijk zijn, maar de sensatie die het te weebrengt.

Ik citeer architect Toyo Ito: “Tijdelijkheid vormt de essentie van deze opdracht. Ik had dit paviljoen niet kunnen ontwerpen als het niet tijdelijk was geweest. Het is een deel van de oefening dat het binnenkort verdwijnt. Dit gebouw is een gebeurtenis. Het wordt gepland, uitgevoerd, ervaren en beleefd, en dan afgebroken. Waarna het alleen nog in de herinnering blijft voortbestaan. Het mag niets in deze stad belemmeren.”

Toyo Ito wou aanvankelijk zijn paviljoen in nog lichtere materialen optrekken, opdat de weegoden het kunstwerk nog voor het einde van 2002 zouden vernielen. Onder druk van de stad werd er dikker aluminium en plexiglas gebruikt. Vorige week vernam ik nog van een befaamd Brugs architect, die meegewerkt heeft aan de restauratie

van Ter Doest, dat de hoeken van het paviljoen aan elkaar zijn gelast. Hoe dan ook zou deze constructie niet demonteerbaar zijn zonder onherroepelijke beschadiging. Het honingraatprofiel zou er als een soort sticker zijn opgekleefd. Dat wijst op de tijdelijkheid.

De Vlaamse Bouwmeester stelde aan het Brugse stadsbestuur voor om de nog jonge traditie van architecturale ingrepen op symbolische plekken voort te zetten. Het voltallige stadsbestuur schaarde zich achter het plan. De eerste realisatie was gepland voor 2010, wanneer de stad een nieuw stadsfestival organiseert. Er werd al een substantieel budget voor uitgetrokken en er werd al een taskforce aangeduid.

Het stadsbestuur maakte ook al een bedrag vrij voor een museum van de tijdelijkheid, dat de architecturale ingrepen dient te documenteren. Het paviljoen van Toyo Ito zou daar een plek in vinden. De Bouwmeester kreeg ook de vraag om een selectiecommissie samen te stellen die een projectdefinitie moest uitwerken voor de Burg, een prijsvraag uitschrijven en een shortlist met vijf architecten of kunstenaars samenstellen. Daaruit zou een uitgebreide jury dan de winnaar kiezen.

Volgens het stadsbestuur zet de beschermingsprocedure deze plannen op de helling. Het stadsbestuur wilde in het licht van de eerder geschetste nieuwe architecturale plannen voor de Burg het kunstwerk ontmantelen.

Mijnheer de minister, wat is uw precieze motivatie om de beschermingsprocedure op te starten? Hoe reageert u op de aantijging dat hiermee het lokale beslissingsniveau, dat is gestoeld op een breed draagvlak, wordt genegeerd, alsook de toekomstplannen van het stadsbestuur met betrekking tot de voorstellen van de Vlaamse Bouwmeester? Hoe reageert u op de visie van de Vlaamse Bouwmeester, die stelt dat beschermen als monument in dit geval een mummificatie is die tegen de geest van het paviljoen indruist?

De voorzitter: De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke: Mijnheer de minister, collega's, dit voorlopige beschermingsbesluit doorkruist de plannen van de stad Brugge. Ik begrijp de motivatie niet goed waarmee u plots voor dat kunstwerk van Toyo Ito een voorlopig beschermingsbesluit hebt uitgevaardigd. Het is nogal beledigend voor een stad als Brugge, die toch op het vlak van monumentenzorg en kunst altijd een voorbeeldfunctie heeft vervuld en die zich nu plots geconfronteerd ziet met een ministeriële tussenkomst.

Brugge heeft duidelijke plannen voor de Burg. Het is de bedoeling om de hele site te herzien en er een open ontmoetingsruimte van te maken in het hart van het historische Brugge. Moderne kunst kan daarbij aan bod komen, zij het met een tijdelijk karakter. Het is de bedoeling om voor die tijdelijke kunst een virtueel museum te maken, dat het museum van de vergankelijke kunst moet worden waarin foto's, maquettes en video's die tijdelijke kunst zullen vereeuwigen. Het is ook de bedoeling dat op de Burg evenementen plaatsvinden en dat, uiteraard, de Bruggelingen daar rustig naar de toeristen kunnen zitten kijken en elkaar ontmoeten in het hart van Brugge.

Het was de bedoeling om eind 2008 het resultaat bekend te kunnen maken van een internationale architectuurwedstrijd, waarbij eraan gedacht werd om de Vlaamse Bouwmeester voorzitter van de jury te maken. Maar door dit voorlopige beschermingsbesluit komt alles op de helling te staan.

Voor het huidige kunstwerk van Ito zijn er verschillende plannen. Het komt in een park te staan of wordt ergens anders gemonteerd.

Mijnheer de minister, zo'n kunstwerk demonteren – en u weet dat het al beschadigd is – zal niet gemakkelijk zijn. Het recentste voorstel dat circuleert, komt van het Simon Stevin Instituut, dat architectenopleidingen geeft en bereid is om het kunstwerk te demonteren en opnieuw op te stellen op de campus. Dat vind ik nog een van de meest zinnige projecten, want dan blijft het kunstwerk bestaan en is het in handen van architecten, die het met zorg kunnen restaureren.

Ik vind de discussie relevant en interessant, maar ik denk dat die ook zonder een voorlopig beschermingsbesluit zou worden gevoerd. Ik denk dat we dat voorlopig beschermingsbesluit niet nodig hadden.

Mijnheer de minister, hebt u voor uw beschermingsbesluit overleg gevoerd met de stad Brugge en de Vlaamse Bouwmeester? Wat zijn de voornaamste argumenten die aan de grondslag liggen van het voorlopig beschermingsbesluit?

De voorzitter: Mevrouw Crevits heeft het woord.

Mevrouw Hilde Crevits: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil me graag aansluiten bij de vragen, maar ik wil toch het debat een beetje verruimen tot de communicatie in het algemeen over dergelijke zaken.

Mijnheer de minister, u neemt vaak, en met de beste bedoelingen, dergelijke beslissingen, maar volgt u voor de communicatie een geijkte procedure? Ik ga geen voorbeelden geven, maar er zijn voorlopige beschermingsbesluiten die eerst in de krant komen, vooraleer

een lokaal bestuur in kennis wordt gesteld. Bent u van plan om, op basis van deze heisa, een andere of betere strategie te ontplooiën?

Een draagvlak is een heel belangrijke factor, waar steeds meer rekening mee wordt gehouden. Mijnheer de minister, ik lees dat ook mensen van uw partij die mee in het schepencollege zitten, blijkbaar vragen hadden of niet op de hoogte waren van de beslissing. Als het zo is dat er, voor u de beslissing hebt genomen, zo goed als geen communicatie was met het lokale niveau, vraag ik hoe u het in de toekomst zult aanpakken, om dergelijke incidenten te vermijden?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zou, als antwoord op de laatste vraag, zelfs niet over een incident willen praten. Ieder speelt in dit politieke bestel nog altijd zijn rol. Ik zal mijn rol spelen, zo ver ik zelf wil, kan en mag, en voor zover u mij steunt of niet, maar dat zien we misschien straks wel.

Ik zal de vragen samen behandelen, want ze hebben dezelfde teneur. In feite is de vraag wat ik in godsnaam in mijn hoofd heb gehaald. Mevrouw Crevits had het over communicatie, maar ik neem aan dat de teneur dezelfde is.

Ik wil eerst even stilstaan bij mijn motivatie om de beschermingsprocedure voor het paviljoen van Toyo Ito op de Brugse Burg op te starten. Voor alle duidelijkheid: ik kreeg een nota van de administratie van 15 februari 2007. In deze nota, opgesteld door het Agentschap Ruimtelijke Ordening Vlaanderen van het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed (RWO), staat als aanleiding van het dossier: "Aanvraag voor bescherming als monument van het paviljoen van Toyo Ito op de Burg in Brugge door de architectuurvereniging Archipel vzw dd. 25 januari 2007, waarbij esthetische, historische, wetenschappelijke en socioculturele waarden worden aangevoerd." Dat is de aanleiding waardoor ik te maken kreeg met dit dossier.

De bescherming gebeurt op basis van de historische, meer bepaald de architectuurhistorische, artistieke en socioculturele waarde van het paviljoen van Ito. De artistieke waarde houdt verband met de manier waarop Ito vorm heeft gegeven aan dit paviljoen. De belangrijkste redenen om tot bescherming over te gaan, hielden wat mij betreft vooral verband met de architectuurhistorische en de socioculturele waarde van het paviljoen.

Architectuurhistorisch – en ik had het genoeg om gisteravond te gast te zijn bij belangrijke Antwerpse

architecten – is het paviljoen relevant, omdat het een internationaal geprezen ontwerp is van – en ik denk dat niemand daaraan twijfelt – een zeer gerenommeerd architect. Toyo Ito is immers wereldberoemd voor zijn zogenaamde ‘blurring architecture’, architectuur van de fluiditeit, op de grens tussen realiteit en het virtuele – en dat maakt het misschien wat moeilijk voor sommigen. Wat dat precies inhoudt, wordt nog best omschreven door wat de Fransen ‘l’architecture du vent’ noemen. Dat is een verwijzing naar de nomadenarchitectuur, waar de tent nog een duidelijk architecturaal gegeven is, maar ook een efemeer en voorlopig iets is dat van plaats verandert of zich in een steeds veranderend landschap bevindt. De stof van de tent is zo soepel en fijn als een kledingstuk, zo veranderlijk en onvatbaar als het licht en de lucht. Het is kortom architectuur die voortdurend verandert en constant onderhevig is aan metamorfoses.

Het paviljoen op de Brugse Burg is hier een schoolvoorbeeld van. Toyo Ito is er met zijn constructie in geslaagd om oppervlakte en structuur te laten samenlopen, en het tegelijkertijd, omwillen van de transparantie, te koppelen aan het begrip ruimte. Deze aanpak is – en dat wordt algemeen erkend – revolutionair in de hedendaagse architectuur, waar doorgaans een onderscheid wordt gemaakt tussen dragende en scheidende elementen.

Sociocultureel heeft het paviljoen van Toyo Ito eveneens heel wat troeven. Het paviljoen laat mensen – en dat bewijzen uw vragen – niet onberoerd, in positieve en negatieve zin. Het heeft dan ook heel wat mensen aangezet tot reflectie over hedendaagse architectuur in Vlaanderen. De recente discussie over de eventuele afbraak heeft die reflectie nog versterkt en aangescherpt, en doet nadenken over de positie van hedendaagse architectuur in een historische publieke ruimte in het bijzonder.

Het paviljoen is zo sterk dat het meer wordt dan een architecturaal object. Het verandert de stedelijke stroom van verkeer, van mensen, van discussie, van interpretatie. Mensen worden aangetrokken en komen kijken. Ze gaan binnen, of net niet, vinden het heel mooi, of net heel lelijk, zien het als een nieuwe, hedendaagse invulling voor een stad met een middeleeuws uitzicht, of net als een contradictie met de historische gevels.

Er waren met andere woorden evenveel redenen om ‘ja’ of ‘neen’ te zeggen om de beschermingsprocedure voor het paviljoen van Toyo Ito op te starten. Dat het allemaal zo snel is moeten gaan, mijnheer Van Nieuwkerke, houdt natuurlijk verband met de duidelijke signalen en communicatie van de stad Brugge dat het paviljoen zou verdwijnen. Het is dan ook niet voor niets dat mijn administratie op 15 februari 2007 mij de nota heeft laten geworden – waarvan ik de voorlezing nog even in petto houd – om aan te tonen dat het uiteindelijk hierom gaat: het paviljoen van Toyo Ito in Brugge moet beschermd

worden als monument, wegens de architect, de plek, het moment, de waarde als kunstwerk enzovoort.

Mevrouw Bruyninckx, in tegenstelling tot wat u zegt heeft het niets met mummificeren te maken, maar alles met het creëren van de toekomst. Zoals u weet ben ik zelf historicus. Ik neem aan dat u een belangrijke Vlaamse Bouwmeester citeert. Dat een Vlaamse Bouwmeester een architecturaal hoogstandje van 2002 durft te citeren als “mummificeren”, laat ik voor zijn rekening, maar het getuigt toch van een lacune in zijn kennis.

Het is duidelijk dat de stad, onder meer onder invloed van de publieke opinie, is gaan nadenken over de toekomstige invulling van het Burgplein, over nieuwe, al dan niet tijdelijke, hedendaagse architectuur in de binnenstad, en zelfs over een museum van de tijdelijkheid. Die plannen zijn in zekere zin zelfs ontstaan op basis van het protest van verenigingen en particulieren tegen de eventuele afbraak van het paviljoen. Al deze plannen staan echter nog maar in de steigers en blijven nog zeer vaag. Dat werd trouwens nog eens onderstreept in het gesprek dat ik daarover had met de bevoegde schepenen, mevrouw Van Volcem.

Met de bescherming wou ik in de eerste plaats voorkomen dat het paviljoen zou worden gedemonteerd en weggestopt in een stedelijk depot, zonder dat er een duidelijke toekomstvisie zou worden uitgewerkt. Mijnheer Van Nieuwkerke, gezien de tijdsnood en het feit dat snel ingrijpen noodzakelijk was, is er in functie van de voorlopige bescherming geen structureel overleg geweest met de stad Brugge of met de Vlaamse Bouwmeester, maar dit is procedureel ook absoluut niet voorzien. Uit wat ik gelezen heb, besluit ik dat ik van de Vlaamse Bouwmeester niet veel te leren heb op het vlak van onroerend erfgoed.

Een beschermingsprocedure verloopt altijd in twee fases. De eerste stap is de voorlopige bescherming. Die stap hebben we al gezet. Ik heb op de nota van 15 februari mijn principieel akkoord gegeven. Dat heeft geleid tot een nota op 1 maart 2007, met een voorstel van mijn administratie om tot de voorlopige bescherming over te gaan. Ik heb dat uiteindelijk ondertekend en ik kom absoluut niet terug op die beslissing.

De tweede stap houdt in dat ik binnen het jaar moet beslissen over de al of niet definitieve bescherming. Dat gebeurt aan de hand van de mening van alle betrokken partijen, niet alleen van het stadsbestuur, maar ook de geïnteresseerde inwoners. Met andere woorden: de voorlopige bescherming van het paviljoen staat een overleg over de toekomst van de site in relatie tot het geplande project van de stad Brugge en de Vlaamse Bouwmeester niet in de weg, wel integendeel. De voorlopige bescherming scheidt in dit geval zelfs bijkomende ruimte voor een genuanceerd overleg, op

voorwaarde dat dit overleg in wederzijds respect kan gebeuren, over het behoud van dit waardevol kunstwerk. Zo niet, zal ik daar unisono over oordelen.

Met mijn voorstel tot voorlopige bescherming hoop ik dan ook ruimte te scheppen voor reflectie over dit onderwerp en een oplossing te vinden waarbij ook het behoud van het paviljoen mogelijk kan worden verzekerd.

Tegenstanders van de bescherming verwijzen ook vaak naar de initiële tijdelijkheid van het paviljoen. Het klopt inderdaad dat Toyo Ito oorspronkelijk een opdracht kreeg om een paviljoen te ontwerpen dat enkel gedurende de periode van 'Brugge, culturele hoofdstad 2002' zou blijven staan. Anderzijds werd reeds bij het toekennen van de opdracht rekening gehouden met de mogelijk veel duurzamere realisatie dan oorspronkelijk gedacht.

In de invitatiebrief van 20 april 2000 wordt trouwens uitdrukkelijk de hoop uitgedrukt dat het paviljoen langer zou blijven staan. Ik citeer een zinsnede uit deze brief: "This construction is to be built in 2001 and has to remain one year (at least). We hope for a longer life. The temporary Atomium is still there."

Het Brugse schepencollege besliste echter in oktober 2002 zelf om het paviljoen te laten staan en de tijdelijkheid te veranderen in permanentie. De stedelijke overheid verantwoordde de beslissing toen omdat het paviljoen, en ik citeer "een prachtig staaltje van moderne architectuur is, een statement van ons beleid en samen met het concertgebouw het icoon van Brugge".

Net omdat het paviljoen werkt, omdat het op onnavolgbare wijze de dialoog met de stad aangaat, is het op korte termijn deel gaan uitmaken van het collectieve geheugen van de stad Brugge. Op zich is dat niet zo eigenaardig. Er zijn vele voorbeelden, en zeker niet de minste van bouwwerken en kunstwerken, die door de opdrachtgever of door de ontwerper als tijdelijk bedoeld zijn of waren, maar door hun uitstraling en in de tijd verworven betekenis eigenlijk onmisbaar geacht worden.

Gisteren werd het nieuwe boek van de Vlaamse architecte Christine Conix voorgesteld. Op de cover van het boek prijkt het Atomium. Een allerm minst onbekend Nederlands architect is daar bijna het odium komen zingen, niet alleen van het Atomium maar van de manier waarop het architecturaal is aangepakt. Daarbij moest ik denken aan de vraag die ik vandaag moet beantwoorden over de zin en de onzin van het tijdelijke in architectuur.

Inmiddels is ook Toyo Ito het idee van de permanentie erg genegen. Eerder dit jaar verklaarde hij nog dat hij zich zeker niet kant tegen het behoud, integendeel. De wil van de Bruggelingen tot behoud flatteert hem, ontroert hem zelfs. Het paviljoen is voor hem een mijlpaal

in zijn oeuvre, een sleutelwerk dat onmisbaar was voor de verdere evolutie van zijn architecturale denken.

Op de vraag van journalist Geert Van der Speeten in De Standaard van woensdag 31 januari jongstleden of de opdracht van het paviljoen niet voltooid was en de functie ervan niet uitgespeeld was na een jaar, antwoordde Toyo Ito: "Dat dacht ik aanvankelijk, maar er was zoveel respons om het paviljoen te behouden dat ik mijn mening herzag."

De bescherming van het paviljoen van Toyo Ito zorgt er in elk geval voor dat deze kleinschalige maar grootschalige architectuur een beter lot heeft dan zoveel andere tijdelijke constructies zoals het beroemde Philipspaviljoen van Le Corbusier, de Sonsbeekpaviljoenen van Rietveld en van Eyck in de beeldentuin van het Kröller-Müller Museum en het Barcelonapaviljoen van Ludwig Mies van der Rohe. Vijftig tot zestig jaar na afbraak werden of worden al deze paviljoenen opnieuw opgebouwd. Dat waren allemaal tijdelijke werken die omwille van hun kwaliteiten een icoonwaarde kregen. Telkens werd het origineel gesloopt zodat later een replica moest worden gebouwd op dezelfde of op een andere plaats. Dit een gebrek aan inschatting van het belang van een realisatie, waardoor de volgende generaties de gemaakte fout moeten herstellen. Dat wil ik het paviljoen van Toyo Ito besparen.

In ieder geval is het niet zo, in tegenstelling tot uw tweede vraag mevrouw Bruyninckx, dat ik met mijn beslissing tot voorlopige bescherming het lokale beslissingsniveau en de toekomstplannen van het stadsbestuur met betrekking tot de voorstellen van de Vlaamse Bouwmeester, negeer. Ik zou het mevrouw Van Volcem niet willen aandoen. Maar zoals ik eerder al aangaf, staat een voorlopige bescherming geen enkel overleg in de weg.

De procedure creëert alleen 12 maanden ademruimte, reflectie. Als ik het goed begrepen heb, worden de plannen voor heel de tijdelijke architectuur ook maar aangekondigd tegen eind 2008. Wat dat betreft zou een en ander misschien kunnen samenvallen. Het project rond tijdelijkheid moet nog verder uitgewerkt worden. Ik ben het idee absoluut genegen en wil het mee ondersteunen. Het is belangrijk dat we vandaag het signaal gegeven hebben dat we het slopen van het paviljoen van Toyo Ito, van het al of niet in stockage te nemen, een jaar respijt geven. Voor mij mag de 'choc des idées' beginnen, maar alleszins zal men het debat niet kunnen ontlopen.

Wat de communicatie betreft, heb ik één ding geleerd van iemand waar ik veel respect voor heb – maar dat zal eigen zijn aan het feit dat ik lid ben van mijn partij – dat is om niet te jagen met de fanfare op kop.

De voorzitter: Mevrouw Bruyninckx heeft het woord.

Mevrouw Agnes Bruyninckx: Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. U hebt gezegd dat elk zijn rol moet spelen. Uiteraard moet u als minister uw rol spelen. Ik ben hier niet als verdediger van het stadsbestuur van Brugge, want ik zit trouwens in de oppositie, maar ik had het beter gevonden dat u de communicatie voordien had gevoerd.

Minister Dirk Van Mechelen: Als u me niet begrepen hebt: als we hadden gejaagd met de fanfare op kop, dan was het weg geweest.

Mevrouw Agnes Bruyninckx: Misschien kan ik u daarin gelijk geven, maar wat u nu bereikt hebt, is dat niet alleen het stadsbestuur maar het grootste deel van de Brugse bevolking zich gedwarsboemd voelt. Dat is niet de eerste keer. Ik moet er niet aan herinneren dat we ook al twaalf jaar op ons headquarterscentrum wachten. Ik citeer uw partijgenoot Pierre Chevalier, die zegt dat het nieuwe voetbalstadion, waar het grootste deel van de Bruggelingen niet achter staat, ook al op stapel staat. Ook de Vlaamse Bouwmeester vindt dat wij geboycot worden. Er is Toyo Ito, die zegt dat het een tijdelijk project is. Mijnheer de minister, u hebt iets teweeggebracht dat alleen maar voor uw partij goed is. Ik kom heel even op het politieke terrein. De VLD heeft van haar acht zetels er drie verloren en heeft er nog vijf in Brugge. *(Opmerkingen van minister Dirk Van Mechelen)*

De voorzitter: Mevrouw Bruyninckx, mag ik u vragen ter zake te blijven?

Mevrouw Agnes Bruyninckx: Ik vind dit een affront voor het stadsbestuur, voor de burgers van Brugge en voor de VLD-schepen van Brugge.

Minister Dirk Van Mechelen: Mevrouw, is het juist dat er ook enquêtes zijn gebeurd over het behoud van het monument?

Mevrouw Agnes Bruyninckx: Er is een enquête gebeurd in het Brugsch Handelsblad.

Minister Dirk Van Mechelen: Ik ken daar uitslagen van.

Mevrouw Agnes Bruyninckx: Het kunstwerk wordt niet voor niets de carwash genoemd. We spreken ons daar niet over uit. Over kunst is dat zeer moeilijk. Wij zijn altijd een zeer koele minnaar geweest van dit kunstwerk, niet om het kunstwerk maar om de plaats waar het stond en de prijs.

Minister Dirk Van Mechelen: Als ik u goed begrijp, zegt u: weg ermee. Probeer nu eens eenvoudig te zijn. Duidelijkheid is meestal een sterk argument van uw partij.

Mevrouw Agnes Bruyninckx: We zeggen niet weg ermee, maar wij houden rekening met bepaalde zaken

waarmee de vzw Archipel geen rekening mee heeft gehouden.

Minister Dirk Van Mechelen: ‘Bepaalde zaken’ begrijp ik niet. Wat bedoelt u daarmee?

Mevrouw Agnes Bruyninckx: U kunt toch niet voorbijgaan aan het feit dat Toyo Ito dit heeft gecreëerd om zijn tijdelijkheid?

Minister Dirk Van Mechelen: En ik repliceer met wat hij zelf zegt. Het Japans paviljoen, het Atomium, en ik kan nog even doorgaan, zijn gecreëerd voor de tijdelijkheid.

Mevrouw Agnes Bruyninckx: Als u het laat staan, kan andere architectuur op die plaats geen kans meer krijgen.

Minister Dirk Van Mechelen: Heeft Brugge een visie op de Burg vandaag?

Mevrouw Agnes Bruyninckx: Ik denk het wel.

Minister Dirk Van Mechelen: Goed. Dan krijgen we die wel eens.

De voorzitter: De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke: Mijnheer de minister, ik heb in mijn vraagstelling de visie min of meer ontwikkeld zoals die leeft in de stad Brugge. Men zegt in Brugge niet dat men niet meer van die tijdelijke kunst moet hebben. Het is voor Brugge delicaat en een zeer moeilijke oefening ten aanzien van monumenten en sites om moderne kunst te integreren in de stad, zeker op de Burg.

In een collegebeslissing wordt er gezegd dat het een plek is waar men tijdelijke kunst een kans wil geven. Als men daar herhaaldelijk met nieuwe kunst kan aanwezig zijn, zal men waarschijnlijk heel wat Bruggelingen mee hebben en zal er altijd een vorm van discussie zijn, wat ik positief vind.

Ik heb daarstraks gezegd dat het ook de bedoeling is dat er een museum voor vergankelijke kunst zou worden opgericht. Er leeft iets. Er is een visie ontwikkeld. Er is gezegd dat we liever hebben dat het huidige paviljoen op de Burg weg moet.

Tot overmaat van ramp is er een vrachtwagen tegen gereden. Het paviljoen is beschadigd. Men doet soms laatdunkend over de visie van de stad. Alsof zij geen visie heeft over moderne kunst. Ik vind dat erg. Alsof wij niet volwassen genoeg zijn om met moderne kunst om te gaan.

Enerzijds is dat de uitdaging, maar anderzijds is er de vraag wat er met dat paviljoen moet gebeuren. U zegt terecht dat u niet wil dat het op de schroothoop terecht komt. Dat verdient het niet. De tweede oefening zal erin bestaan na te gaan welke plaats het moet krijgen, hoe het moet worden gedemonteerd en hoe het moet worden hersteld. Volgens mij heeft Brugge beslist om het te verhuizen. De ideale plek moet nog worden geselecteerd.

Een definitieve bescherming van het paviljoen zou een gemiste kans zijn. Dat wordt niet gedragen door Brugge. Wel gedragen wordt de idee om van die plek een creatieve evenementenplaats te maken, iets wat beweegt en dynamisch is en de Bruggelingen en de bezoekers confronteert met verschillende vormen van tijdelijke kunst, door middel van video's, maquettes enzovoort. Een dergelijk museum zou misschien atypisch zijn voor Brugge, maar zou toch ook smaakmakend kunnen zijn in Europa en misschien ook wel in de wereld.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Dit is een boeiend onderwerp, mijnheer de voorzitter. In Brugge zijn er in het verleden al beslissingen genomen, onder meer over hotels, waarover vandaag ook, als ik mij niet vergis, vragen worden gesteld.

Zoals vorige week aangekondigd, mijnheer Van Nieuwkerke, wil ik u absoluut geen enkele informatie onthouden. De nota van 15 februari die mij als minister wordt voorgelegd, zegt het volgende. Ik stel voor dat we eens even van plaats wisselen en dat u zich indenkt wat u als minister zou doen. Ik heb de nota ondertekend. Ik geef u de nota, dan kan u voor uzelf uitmaken wat u als minister zou doen.

De nota van 15 februari betreft: "Brugge, paviljoen Toyo Ito, ad-hocbescherming, bedreigd erfgoed". De 'Aanleiding' heb ik daarnet geciteerd. Punt twee is de 'Historiek':

"Het paviljoen werd gerealiseerd ter gelegenheid van 'Brugge Culturele Hoofdstad van Europa' in 2002 als een tijdelijk architecturaal statement in confrontatie met de historische stad. Het gebouw is specifiek voor de plek op de Burg geconcipieerd en is de uitwerking van een reflectie van architect Toyo Ito omtrent de historische context van de noordzijde van de Burg. Bij het afsluiten van de feestelijkheden besloot het stadsbestuur het paviljoen niet af te breken.

Naar aanleiding van een incident en de vernietiging van een bouwonderdeel (drijvende loopbrug door het paviljoen) eind 2006 werd dit wandelplateau verwijderd en besloot het stadsbestuur over te gaan tot de sloop van het paviljoen. Een protestbeweging tegen deze voorgenomen

sloop en een uitgebreide openbare discussie in de media over de 'waarde' van het paviljoen kwamen op gang."

Punt drie van de nota: "Juridische situatie. Voor de bouw van het paviljoen werd een tijdelijke vergunning afgeleverd voor een periode van vijf jaar, verlopen op 5 oktober 2006. Indien het paviljoen blijft staan, dient een nieuwe permanente vergunning aangevraagd. Het paviljoen is gebouwd boven op de beschermde grondvesten van de Sint-Donaaskerk. Bij het afleveren van de bouwvergunning werd gelet op het archeologisch belang van de ondergrond."

Punt vier van de nota: "Onderzoek naar de monumentwaarde. De bescherming van het paviljoen op de Burg als monument kan worden gemotiveerd op basis van volgende criteria van het decreet van 1976:

Eén: historische, in casu architectuurhistorische waarde.

Als unieke realisatie in Vlaanderen (en in België) van een internationaal gerenommeerde architect, de Japanner Toyo Ito, geboren in 1941. Ito is een architect die bij elke opdracht, hoe divers ook, er telkens weer in slaagt nieuwe archetypes te creëren van hedendaagse architectuur. Voor het paviljoen in Brugge voelde hij zich meer bepaald aangesproken door de vergelijking met het paviljoen dat Mies van der Rohe realiseerde in Barcelona in 1929. Beide zijn gekenmerkt door hun eigentijdse en innovatieve karakter, en beide werden gebouwd naar aanleiding van tijdelijke culturele manifestaties. Het paviljoen van Van der Rohe is algemeen beschouwd als een der hoogtepunten van moderne architectuur.

Als een innovatieve constructie van een semi-transparante honingraatstructuur in aluminium die versterkt wordt door elliptische panelen en door polycarbonaatplaten. Hierdoor is Ito er in geslaagd oppervlak en structuur te verenigen en dit met behoud van transparantie. Deze vorm betekent een revolutie in het modernistische denken over structuren waarbij een opdeling wordt gemaakt tussen dragende en scheidende elementen.

Twee: de artistieke waarde.

De filigrane structuur – een onbewuste echo van de Brugse kant – draagt bij tot een ongedefinieerde ervaring van het begrip 'ruimte'. De grens tussen binnen en buiten vervaagt, waardoor de plek niet permanent gedefinieerd wordt overeenkomstig westerse architectuuropvattingen. Dit maakt de betreding en de beschouwing van het paviljoen tot een intrigerende ervaring.

De wijze waarop de architect heeft ingespeeld op de historische eigenheid van de plek en als het ware de ontbrekende vierde wand van het Burgplein opnieuw

heeft gesuggereerd door de opstelling in de lengte van dit paviljoen. Daarenboven verwijst het omgevende water naar de achthoek van de plattegrond van de voormalige Sint-Donaaskerk. Verrassend des te meer daar de ontwerper van een totaal verschillende culturele en historische achtergrond is, wat bewijst dat kunst universeel kan zijn.

Drie: socioculturele waarde. Waarvan getuige de grote aandacht die in de internationale pers en vakliteratuur geschonken werd aan deze realisatie – zie het bij het aanvraagdossier gevoegde pakket van negentien artikelen. Waarvan getuige dat het paviljoen opgenomen is in een toeristisch wandelparcours van hedendaagse architectuur te Brugge en dat het op zich een toeristische attractie is geworden. Waarvan getuige de recent gevoerde discussie in de Vlaamse pers – iets waartoe weinig hedendaagse architectuur in staat is geweest te bewerkstelligen.”

Vervolgens staat er in de nota: “Bijkomende toetsing aan de volgende criteria. Zeldzaamheid. Het paviljoen is tot op heden het enige bouwsel van de internationaal gerenommeerde architect Toyo Ito in Vlaanderen. Allicht is enkel het Antwerpse justitiepaleis, naar ontwerp van Richard Rogers, van een vergelijkbaar internationaal niveau.

Gaafheid en herkenbaarheid. Door de opgelopen schade en de verwijdering van het loopvlak is het paviljoen in zijn volledigheid aangetast. Het moet dan ook tot de doelstellingen van de bescherming behoren om deze 25 meter lange brug, die dwars door het gebouw op het wateroppervlak drijft, opnieuw te realiseren. In de huidige toestand is nog steeds het ontwerp van Ito herkenbaar door het onaangetast zijn van de structurele wanden.

Representativiteit. Zeer groot: het paviljoen mag gelden als een icoon van modernisme en als schoolvoorbeeld van de confrontatie tussen hedendaagse architectuur en historische stad.

Contextwaarde. De context van de Burg in Brugge behoort tot topniveau in Vlaanderen, zowel door de historische gelaagdheid van de plek als door de kwaliteit van de omgevende gebouwen. Toyo Ito heeft op de specificiteit van de plek en zijn historische betekenis ingespeeld. Vandaar dat het paviljoen niet verplaatsbaar is: dit zou getuigen van misbegrip ten overstaan van het concept. Bescherming beoogt dan ook behoud ter plekke.

Ensemblewaarde. Niet van toepassing.

Op het argument dat de ‘tijdelijkheid’ van het ontwerp een essentieel onderdeel is van het oorspronkelijk opzet, kan als volgt worden geantwoord: door te opteren om het paviljoen na 2002 te laten staan, is het onderdeel gaan vormen van het collectieve geheugen en is het in de perceptie van velen onmisbaar geworden op deze

plek, confer peilingen van de Gidsenkring van Brugge: 60 percent voorstander van behoud.

Veel bouwwerken en ook kunstwerken, zijn als tijdelijk bedoeld door de ontwerper, maar worden door hun uitstraling en door in de tijd verworven betekenis onmisbaar geacht. Hier gaat de perceptie van derden – bedoeling van het kunstwerk – primeren op de oorspronkelijke intenties van de kunstenaar.

Wat de houding van Toyo Ito zelf betreft in deze: hij kant zich niet tegen behoud, de wil tot behoud flatteert hem.

Verder is er in dit verband het voorbeeld van het zeer vergelijkbare paviljoen dat Mies van der Rohe bouwde voor de tentoonstelling van 1929 in Barcelona. Dit paviljoen werd afgebroken zoals oorspronkelijk bedoeld, maar het hierdoor veroorzaakte gemis in de architectuurgeschiedenis werd gecompenseerd door een reconstructie. Het vormt thans een van de toeristische hoogtepunten van de stad.

Dit gebrek aan inschatting van het belang van een realisatie, zodat de volgende generatie de begane fout moet herstellen, mag voor het paviljoen van Toyo Ito niet gebeuren.

Doelstelling van de bescherming. Een: behoud van het paviljoen ter plekke. Twee: restauratie in zijn oorspronkelijke vorm, meer bepaald terug aanbrengen van de drijvende loopbrug. Drie: behoud van paviljoen met waterpartij op te nemen als randvoorwaarde bij de organisatie van een wedstrijd voor de heraanleg van de Burg.

In conclusie wordt gesteld dat voldoende argumenten kunnen aangevoerd om het paviljoen van Toyo Ito te Brugge te beschermen als monument omwille van de architect, de plek, het moment, de waarde als kunstwerk, en was het nu niet, dan toch zeker over 30 jaar. En moeten wij van de minister al niet anticiperen op de toekomst?

Indien de heer minister kan instemmen met deze zienswijze zal een beschermingsdossier verder uitgewerkt worden.

Miek Goossens, algemeen coördinator Onroerend Erfgoed.”

Op basis van deze nota heb ik de voorlopige klassering ingezet.

De voorzitter: De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke: Mijnheer de minister, het is duidelijk dat het naar een definitieve be-

scherming gaat. We moeten dan niet meer discussiëren. Als het allemaal op die plek moet blijven, in zijn historische context, is het beslist. Het is opgesteld in functie van definitieve bescherming, want het moet ter plekke gerestaureerd worden en het mag niet veranderen.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer Van Nieuwkerke, dit is mijn antwoord en dit is de nota van de administratie. Het komt de minister toe om te beslissen wat hij al dan niet waar beschermt. (*Opmerkingen van de heer André Van Nieuwkerke*)

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Stern Demeulenaere tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de noodzaak om het functiewijzigingsbesluit van 28 november 2003 aan te passen aan de opgetrokken capaciteit voor plattelandstoerisme

De voorzitter: Mevrouw Demeulenaere heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, tijdens de minister-raad van 20 juli 2006 werd onder impuls van de Vlaamse minister-president Leterme een consensus bekomen over het optrekken van de capaciteit voor het plattelandstoerisme van vier naar acht kamers. Het uitbaten van deze kamers blijft wel onder bijberoep.

In dit kader dient zich echter een aanpassing aan van het functiewijzigingsbesluit van 28 november 2003. Mijnheer de minister, gaat u ermee akkoord dat een aanpassing noodzakelijk is? Zo ja, wanneer wordt een dergelijke aanpassing gepland? Heeft het zin om nu aanpassingen door te voeren, terwijl men volop bezig is met de voorbereiding van het voorontwerp koepeldecreet, wat bijkomende aanpassingen zou kunnen impliceren?

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik sluit mij aan bij de vraag van mevrouw Demeulenaere. Het is een zeer goede beslissing van de Vlaamse Regering om het plattelandstoerisme alle kansen te geven.

Ik wil wijzen op de resolutie die vorig jaar in deze commissie gestemd is met betrekking tot het jeugdtoerisme en de kampplaatsen (*Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 634/5*). De functiewijziging biedt daar heel wat soelaas. Wordt dit ook mee in rekening gebracht?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Ik wil eerst wat toelichting geven over de algemene context inzake landelijk toerisme, want voor je het weet, is er een begripsverwarring. Het landelijke verblijfstoerisme in Vlaanderen kent sinds 1989 een steile opgang. Het aantal gecontroleerde uitbatingen steeg van 22 in 1989 naar 240 in 2004. Dat is een vertienvoudiging. Het aantal potentiële starters is binnen de bewuste sector vrij groot. Het is met andere woorden duidelijk dat we deze evolutie niet kunnen negeren.

Studies hebben aangetoond dat er in Vlaanderen, ondanks de reeds gunstige evolutie, nog een betekenisvolle nood is aan kleinschalige verblijfsaccommodatie in een sector die in de ons omringende landen al langer als zeer volwaardig wordt beschouwd. Het landelijke verblijfstoerisme draagt er tevens toe bij dat het bouwkundige patrimonium, dat, tot spijt van sommigen, zo kenmerkend is voor onze open ruimte, zo goed mogelijk in stand gehouden en aangewend kan worden.

Een hergebruik van vaak niet meer gebruikte constructies die mits kleinschalige verbouwings-, aanpassings- of uitbreidingswerken kunnen voldoen aan het hedendaagse gebruikscomfort, is te prefereren boven een totaal verval en verloedering. Het verder laten aftakelen zou vanuit een architecturaal-landschappelijk oogpunt een zeer ongunstige impact hebben op de bewuste sites en zou leiden tot een negatieve appreciatie van het bebouwde landschap in kwestie. Optimaal gebruik van het bestaande gebouwenpatrimonium, wat we ook met het decreet Zonevremde Woningen (*Parl. St. VI. Parl. 2000-01, nr. 720/7*) nagestreefd hebben, blijft vooropstaan in onze visie.

Tevens is het noodzakelijk een duidelijk onderscheid te maken tussen de diverse vormen van landelijk verblijfstoerisme, afhankelijk van de activiteit en de bijhorende planologische bestemming. Hierbij moet er een duidelijk onderscheid gemaakt worden tussen zowel hoeve- als plattelandstoerisme en erfgoedlogies.

Ik licht de verschillen toe. Hoevetoerisme is het verblijfstoerisme op een actief land- of tuinbouwbedrijf. De land- of tuinbouwactiviteiten vormen de hoofdbestemming en staan in voor de primaire inkomstestroom. De bijdragen uit hoevetoerisme zullen in ruime mate ondergeschikt blijven aan deze primaire inkomstestroom. Het zijn vaak scholen en klassen die daar gebruik van maken. Hoevetoerisme is dus in wezen een zone-eigen activiteit, die dus in overeenstemming is met de gewestplanbestemming agrarisch gebied. Aangezien de landbouwactiviteiten hier primeren, wordt er vanuit ruimtelijke ordening geen capaciteitsplafond opgelegd inzake het aantal verblijfslogies.

Wanneer er echter sprake is van een land- of tuinbouwactiviteit in bijberoep en het in wezen gaat om

een zonevreemde activiteit, zijn er specifieke regelingen uitgewerkt in het artikel 145bis, paragraaf 2, in het decreet Ruimtelijke Ordening. Het eerste streepje in de opsomming geeft de mogelijkheid tot het vergunnen van tijdelijke verblijfsgelegenheden op voorwaarde dat de landbouw als nevenbestemming aanwezig blijft.

Plattelandstoerisme is het verblijfstoerisme op het platteland bij residentiële zonevreemde woningen. Het gaat hier dus niet om actieve land- of tuinbouwbedrijven. Plattelandstoerisme is dus in wezen een zonevreemde activiteit. Het betreft hier, in tegenstelling tot hoevetoerisme, om een vergunningsplichtige functiewijziging, omdat men van de functiecategorie landbouw in de ruime zin naar wonen en verblijfsrecreatie overstapt.

Tot slot hebben we nog een laatste categorie, met name die van de erfgoedlogies. Het betreft hier specifieke mogelijkheden als het gaat om een gebouw dat definitief beschermd is als monument, in toepassing van artikel 195bis van ons decreet, of als het gaat om een gebouw of gebouwencomplex dat is opgenomen in de inventaris van het Bouwkundig Erfgoed, conform artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 november 2003. De herinrichting van deze gebouwen zal trouwens steeds gebeuren in samenspraak met en op advies van het agentschap Ruimtelijke Ordening, afdeling Onroerend Erfgoed. Op dit ogenblik wordt een vrij grootschalig project ontwikkeld in de provincie Limburg.

Dit bij wijze van inleiding. Ik kom tot uw eerste vraag. Het is inderdaad zo dat, gelet op de steile opgang van het ‘landelijke toerisme’, de ministerraad van 20 juli 2006 heeft beslist om het capaciteitsplafond voor plattelandstoerisme te verhogen van 4 naar 8 verblijfsgelegenheden. Deze capaciteitsverhoging heeft echter, voor alle duidelijkheid, enkel betrekking op het plattelandstoerisme aangezien het hier een zonevreemde activiteit betreft. Voor hoevetoerisme geldt er geen capaciteitsplafond, behoudens eventuele bepalingen die voortvloeien uit sectorale of andere regelgeving zoals toerisme, brandweer en dergelijke.

Binnen de Vlaamse Regering zijn we ervan overtuigd dat de schaalvergroting van vier naar acht verblijfsgelegenheden noodzakelijk is om de economische rentabiliteit en leefbaarheid van dergelijke uitbatingen op lange termijn te kunnen garanderen. Dat is onder meer gebleken uit diverse rentabiliteitsstudies, uitgevoerd in 2005 door onder andere KPMG, en uit een markthaalbaarheidsstudie voor de realisatie van kwalitatieve erfgoedlogies in Haspengouw door de Limburgse Reconvertie-maatschappij.

Op dit ogenblik is mijn administratie bezig met de voorbereiding van de wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 november 2003 tot bepaling van de toelaatbare functiewijzigingen voor gebouwen,

gelegen buiten de geëigende bestemmingszone. In deze wijziging worden de volgende zaken bepaald – en het eerste is het eenvoudigste.

In artikel 4 wordt het capaciteitsplafond van vier naar acht verblijfsgelegenheden opgetrokken. Dit is een kleine technische aanpassing waarvoor je, bij wijze van spreken, twee minuten nodig hebt. Maar – wat had u verwacht? – uit de praktijk blijkt dat er meerdere elementen moeten worden bekeken. Ik geef u het voorbeeld van een schuur bij een zonevreemde woning. Als men hierin logies wil installeren die voldoen aan de huidige comfort-, energie- en gebruikseisen, is het soms nodig om in bijkomende raam- en deuropeningen te voorzien of om in een bijkomende verdieping te voorzien binnen het bestaande volume.

In de artikelsgewijze bespreking van het functiewijzigingsbesluit blijkt duidelijk dat dergelijke ingrepen zonder meer vergund kunnen worden. Tegelijkertijd stelt echter hetzelfde besluit als toepassingsvoorwaarde, met betrekking tot artikel 4 paragraaf 2, dat er “geen financieel of bouwtechnische ingrijpende werken” mogen gebeuren om het gebouw geschikt te maken voor de nieuwe functie.

Uit de praktijk blijkt dat hierdoor zowel bij de aanvrager als bij de vergunningverlener ‘enige’ – understatement – onduidelijkheid is ontstaan over de juiste toepassing en interpretatie van deze voorwaarden. Met als gevolg dat het geschikt maken van een schuur voor verblijfslogies door het plaatsen van bijkomende ramen en deuren in sommige gevallen wordt geweigerd omdat het hier “ingrijpende bouwtechnische en financiële werken” betreft.

Ik heb een dergelijke bouwvergunning laten opvragen. Ik citeer: “De verbouwwerken zijn dermate grondig en veranderen het uitzicht aanzienlijk zodat de functiewijziging niet te verantwoorden valt vanuit de bestaande toestand. De aanvraag voldoet dan ook niet aan de voorwaarden gesteld in hierboven vermeld besluit, meer bepaald artikel 2, paragraaf 2, ten tweede.” U ziet het probleem.

Om, met andere woorden, mogelijke tegenstrijdige interpretaties in de toekomst te vermijden, moet er dus worden gesleuteld aan artikel 2 paragraaf 4 van het besluit dat de toepassingsvoorwaarden inzake de “bouwfysische geschiktheid” van het gebouw bepaalt. Het optimaal valoriseren van het bestaande gebouwenpatrimonium, conform de huidige comfort- en gebruikseisen, staat daarbij vanzelfsprekend voorop. Herbouwen of volledige nieuwbouw wordt echter ook in het nieuwe besluit uitgesloten.

Aangezien deze wijziging betrekking heeft op een algemene toepassingsvoorwaarde – en daarin schuilt

het probleem – geldt ze, als we dit corrigeren, bijgevolg voor alle zonevreemde functiewijzigingen in het besluit.

Met andere woorden: iedereen is het erover eens dat men in het kader van die plattelandslogies het besluit wijzigt, maar als men het daar schrappt, wordt het natuurlijk geschrapt voor alle andere functiewijzigingen die in het besluit zijn opgenomen, met alle repercussies van dien. Dit vraagt toch enige reflectie.

De teksten zijn ondertussen door mijn administratie voorbereid. Ik heb, al dan niet toevallig, een nieuw voorstel gekregen, gedateerd 5 maart jongstleden. De teksten zullen nu eerstdaags ter bespreking worden voorgelegd aan de IKW's (interkabinettenwerkgroep).

Misschien moet ik hier meegeven – en ik kom bij de vraag van mevrouw Schauvliege – dat de kleinste kleuter uit dit parlement heel dit debat over “van vier naar acht” zou kunnen regelen, maar het wordt doorkruist door het feit dat men in dat besluit over de functiewijzigingen méér wil stoppen. Maar dan moet Ruimtelijke Ordening natuurlijk de omweg maken.

Ik citeer een e-mail van mevrouw Leenders van maandag 5 maart: “Onderwerp: plattelandslogies, wijziging, besluit Vlaamse Regering. Verwijzend naar de bespreking van vorige week donderdag, in bijlage de aangepaste ontwerp tekst” – dat is die tekst van 5 maart – “Ontbreken nog: Eén, een insteek vanuit Toerisme voor het verslag in verband met de term ‘toeristische logies’. Twee, jeugdlogies. Wat is er op de IKW van vorige donderdag beslist over de non-paper? Drie, de nodige adviezen en RIA.”

Met andere woorden: ik word om deze simpele aanpassing door te voeren geremd door het feit dat men van de gelegenheid gebruik wil maken om andere dingen te regelen – wat op zich natuurlijk niet verkeerd is. Maar daardoor wordt een en ander wel naar de Griekse kalender verwezen.

Ik zal onverkort deze teksten eerstdaags voorleggen op IKW-niveau, en we zullen kort na Pasen naar de Vlaamse Regering trekken om een besluit te treffen. Het is niet mijn bedoeling om dit heel belangrijke besluit op de functiewijzigingen om de haverklap aan te passen.

Ik ga ervan uit dat u met het voorontwerp koepeldecreet het koepeldecreet inzake toerisme bedoelt. Van de precieze stand van zaken kan ik geen inschatting maken. Dat behoort immers tot de bevoegdheid van minister Bourgeois. Het lijkt me zo te zijn dat de problematiek niet enkel vanuit toerisme kan worden benaderd. Dat is trouwens de reden waarom zeer recent een overleg met de jeugdsector werd afgelast. Men was even uit het oog verloren dat ook de minister van Ruimtelijke Ordening best aanwezig zou kunnen zijn om zijn invalshoek dien-

aangaande te verwoorden. Hierbij moet ook steeds de rol van de afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling van het departement Landbouw en Visserij benadrukt worden, die bij alle aanvragen in agrarisch gebied adviesverlenend is.

De voorzitter: Mevrouw Demeulenaere heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Mijnheer de minister, in het tweede deel van uw antwoord, hebt u reeds geantwoord op mijn tweede vraag. Ik had het inderdaad over de jeugdverblijven en dergelijke, die wel zullen vallen onder het koepeldecreet. Buiten dat zullen er nog andere vragen gesteld worden in die zin. Aangezien u niet van plan bent om het besluit maandelijks of jaarlijks aan te passen, vroeg ik me af of het niet zinvol was te wachten tot heel die zaak omtrent het koepeldecreet ten einde is, om dan, al naargelang, de nodige aanpassingen aan te brengen aan het besluit.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
